

BULLETIN

HAVARIKOMMISJONEN FOR SIVIL LUFTFART (HSL)

Postboks 165, 1330 OSLO LUFTHAVN

Telefon: 67 12 23 19 - 67 59 36 55

BUL 57/94

Telefax: 67 12 53 33

Avgitt: 30. november 1994

Luftfartøy

-type og reg.:	Brazow IS-28 B2/SE-ULG, F-5
Radiokallesignal:	SE-ULG, Tiger RED
Dato og tidspunkt:	7. oktober 1994 ca kl. 1155
Hendelsessted:	Starmoen, Elverum
Type hendelse:	Kollisjonsfare
Type flyging:	Skoleflyging, militær øvelsesflyging
Værforhold:	CAVOK
Flygeforhold:	VMC
Reiseplan:	Ingen, VFR
Antall ombord:	2, 1
Personskader:	Ingen
Skader på luftfartøy:	Ingen
Informasjonskilder:	Fartøysjefers rapporter, egne undersøkelser

---

Alle tidsangivelser i denne bulletin er lokal tid, hvis ikke annet er angitt.

HENDELSESFORLØP

Fartøysjefen på SE-ULG sier i sin rapport at hendelsen inntraff under dagens første seilflytur. Etter utløsning fra slepeflyet fløy han og eleven rett fram på vestlig kurs med konstant hastighet og gjennomsynkning ca 2 000 ft over terrenget. Plutselig hørte de et kraftig "jet-brøl". Da de snudde seg og så bakover til venstre så de et F-5 jagerfly forsvinne sydover i stor hastighet, noe lavere enn dem. Fartøysjefen anslår avstanden til jagerflyet idet det passerte til ca 300 m horisontalt, og 300 ft under dem.

I det aktuelle tidsrom hadde en formasjon på tre F-5 (TIGER RED) tatt av fra Rygge flystasjon til Femunden. De returnerte deretter sydover, en F-5 landet på Gardermoen lufthavn, de to andre på Rygge flystasjon. Ingen av flygerne observerte seilfly under flygingen.

HAVARIKOMMISJONENS KOMMENTARER

Starmoen er rikssenteret for Seilflyseksjonen i Norges Luftsportsforbund. Større flyaktiviteter kunngjøres ved utstedelse av Notam.

Ifølge BSL F er det en forutsetning ved all flyging at fartøysjefer holder god utkikk for å unngå sammenstøt med annen trafikk. Videre spesifiserer BSL F at motordrevne luftfartøy har vikeplikt for bl.a. seilfly. Med de hastigheter jagerfly opererer med og de arbeidsoppgaver flygeren har under flyging, vil det kunne være vanskelig til alle tider å holde tilstrekkelig god utkikk til å oppdage mindre, lavtflygende luftfartøy i tide.

I perioder med normal aktivitet ved Starmoen, utstedes det ikke Notam når seilflyging pågår. Dersom Luftforsvaret planlegger flyging i dette området, mener HSL at det kan være formålstjenlig å ta telefonisk kontakt med rikssenteret for å bringe på det rene om det pågår seilflyging i området i det aktuelle tidsrom.

TILRÅDINGER

Luftfartsverket bør vurdere om opplysninger om seilflyaktiviteten ved Starmoen bør kunngjøres i AIP Norge.